

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.012.01.2017
P/17/004

ZPMI + ZPMZ + SE
[Handwritten signature]

P. V. Piadde
[Handwritten signature]

Wpłynęło do Sekretarza Miasta

dnia 19-10-2017, dz. SR 584.10.2017

Dekretacja .....

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/004 – Wspieranie przedsiębiorczości przez gminy
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Beata Olejnik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/186/2017 z dnia 30 czerwca 2017 r. [dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Świętochłowicach ul. Katowicka 54; 41-600 Świętochłowice ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dawid Kostempski, Prezydent Miasta [dowód: akta kontroli str. 94]
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Warunki wspierania przedsiębiorczości w gminie. 2. Organizacja monitoringu i oceny efektów wspierania przedsiębiorczości przez gminę i wykorzystania tych ocen w modyfikacji realizowanych działań. 3. Działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości oraz efekty tych działań.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2014 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 11 sierpnia 2017 r. ²

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli³, Gmina Świętochłowice⁴, wykorzystując narzędzia wspierające rozwój gospodarczy i realizując inwestycje poprawiające infrastrukturę, tworzy warunki sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości.

Podstawowymi dokumentami strategicznymi Gminy były „Strategia Rozwoju Miasta Świętochłowice do roku 2015 r.”⁵ oraz Strategia Rozwoju Świętochłowic do roku 2030⁶. Dokumenty te wskazywały cele strategiczne wraz z celami operacyjnymi i ogólnie określone kierunki działań strategicznych dla rozwoju Gminy, w tym dotyczące wspierania i rozwoju przedsiębiorczości. Strategia Rozwoju do 2030 r. zawierała również cztery projekty strategiczne o charakterze inwestycyjnym, których

¹ W dalszej części *Urząd*.

² W przypadkach koniecznych badaniami zostały objęte zagadnienia, mające związek z przedmiotem kontroli, wykraczające poza te ramy czasowe

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ W dalszej części *Gmina*.

⁵ Przyjęta Uchwałą Nr XLVII/364/2002 Rady Miejskiej w Świętochłowicach, obowiązująca w okresie od 12 czerwca 2002 r. do 29 kwietnia 2014 r. W dalszej części *Strategia Rozwoju do 2015 r.*

⁶ Przyjęta Uchwałą Nr XLVIII/517/2014 Rady Miejskiej w Świętochłowicach obowiązująca od 30 kwietnia 2014 r. W dalszej części *Strategia Rozwoju do 2030 r.*

realizacja do 2030 r. ma wpłynąć pośrednio lub bezpośrednio na poprawę sfery gospodarczej oraz infrastrukturalnej w Gminie.

W latach 2014 – 2017 Gmina realizowała inwestycje infrastrukturalne przekładające się na poprawę warunków tworzenia oraz prowadzenia działalności gospodarczej, w tym posiadała i uzbrajała tereny inwestycyjne, również te, włączone do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej⁷, co zwiększało jej atrakcyjność jako miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej, a także wspierała przedsiębiorców poprzez organizowanie spotkań ze środowiskiem lokalnych przedsiębiorców, udzielanie informacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej czy oferując pomoc i wsparcie finansowe przedsiębiorcom wchodzącym na lokalny rynek.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w Strategii Rozwoju do 2030 r. dla celów strategicznych i operacyjnych nie określono wskaźników i nie podano ich wartości bazowych i docelowych, co może uniemożliwiać ocenę postępu stopnia ich realizacji zwłaszcza w przypadku działań wieloletnich.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Świętochłowice to najmniejsze z miast na prawach powiatu w Województwie Śląskim pod względem zajmowanej powierzchni, która wynosi 1331 ha. Liczba mieszkańców na dzień 29 maja 2017 r. wynosiła 47.952, co daje średnią zaludnienia 3.627 mieszkańców na 1 km² miasta i czyni je jednym z najgęściej zaludnionych miast aglomeracji śląskiej. W ogólnym areale gruntów Gminy największy udział mają grunty zakwalifikowane jako grunty zabudowane i zurbanizowane, stanowiące 61% (811,9 ha) powierzchni Gminy, następnie grunty rolne stanowiące 16% (tj. 212,9 ha) powierzchni miasta. Pozostałe, tj. grunty leśne, grunty pod wodami, użytki ekologiczne oraz tereny różne stanowią, odpowiednio: 12% (tj. 159,7 ha), 3% (tj. 39,9 ha), 3% (tj. 39,9ha) i 5% (tj. 66,5 ha) terenów.

[dowód: akta kontroli str. 96-100; 168; 241]

1. Warunki wspierania przedsiębiorczości w mieście.

Opis stanu faktycznego

1.1. W Urzędzie nie utworzono komórki lub stanowiska ze wskazaniem wprost obowiązków w zakresie współpracy i pomocy przedsiębiorcom na różnych etapach procesu inwestycyjnego. Nie opracowano również schematu obsługi inwestora/przedsiębiorcy, którego zadaniem byłoby wspieranie ww. na każdym etapie procesu inwestycyjnego. Sekretarz Miasta wyjaśniła, że wsparcie obsługi inwestora odbywa się zgodnie z merytorycznym podziałem zadań realizowanych przez poszczególne Wydziały Urzędu.

Na podstawie Regulaminu organizacyjnego⁸ wykonywanie zadań wynikających z przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej⁹, w tym również w zakresie rejestracji, zmian, zawieszania, wznowienia i wykreślenia podmiotów gospodarczych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej¹⁰ prowadził Wydział Obsługi Mieszkańców, a zadania z zakresu planowania przestrzennego - Wydział Architektury i Gospodarki Przestrzennej¹¹.

[dowód: akta kontroli str. 3-55; 582]

⁷ W dalszej części KSSE.

⁸ Zarządzenie Nr 49/2016 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 29 stycznia 2016 r., w dalszej części *Regulamin*.

⁹ Dz. U. z 2016 z., poz. 1829 ze zm.

¹⁰ W dalszej części *CEiIDG*.

¹¹ W dalszej części *Wydział Architektury*.

Od 1 stycznia 2012 r., w strukturze organizacyjnej Urzędu funkcjonowało utworzone przez Prezydenta stanowisko Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Rozwoju Gospodarczego¹². Do zadań Pełnomocnika należało m.in.: prowadzenie określonych przez Prezydenta spraw z zakresu rozwoju gospodarczego w jego imieniu, a w szczególności: koordynowanie działań związanych z rozwojem gospodarczym, współpraca z Radą Gospodarczą, określenie zakresu analiz oraz ekspertyz koniecznych do przygotowania założeń polityki gospodarczej Gminy, a także opiniowanie opracowanych w tym zakresie dokumentów, w tym również zlecenie ich wykonania pracownikom Urzędu oraz gminnym jednostkom organizacyjnym. Obowiązkiem Pełnomocnika było również podejmowanie i koordynowanie działań zapewniających uzyskanie społecznej akceptacji dla założeń polityki gospodarczej Gminy, udzielanie informacji o założeniach polityki gospodarczej, a w szczególności o planowanych w jej ramach rozwiązaniach, harmonogramie ich wdrażania oraz przewidywanych efektach, a także reprezentowanie Prezydenta w sprawach rozwoju gospodarczego.

[dowód: akta kontroli str. 37; 582-586]

W okresie objętym kontrolą przy Prezydencie Miasta Świętochłowice¹³ działała Rada Gospodarcza, której celem było m.in. wspieranie przedsiębiorczości i współpraca z przedsiębiorcami poprzez integrowanie środowisk gospodarczych, promocja

i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, a także konsultowanie i opiniowanie projektów oraz przedsięwzięć inicjowanych przez Prezydenta, w tym uczestniczenie we współtworzeniu dokumentów strategicznych dla Świętochłowic. W skład RG wchodziła przedstawiciele środowiska gospodarczego Gminy, którą reprezentowali przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji gospodarczych i organizacji pracodawców oraz przedstawiciele Prezydenta Miasta. RG w kolejnych kadencjach liczyła od 28 do 42 członków. W okresie objętym kontrolą, tj. latach 2014 - 2017 RG spotkała się ośmiokrotnie¹⁴. Tematem spotkań RG z Prezydentem były m.in. problemy z pozyskiwaniem przez przedsiębiorców działających na terenie Gminy wykwalifikowanej kadry pracowniczej, planowane i realizowane inwestycje na terenie Świętochłowic oraz ukierunkowanie szkolnictwa zawodowego pod potrzeby lokalnego rynku zatrudnienia a także rozwój KSSE.

[dowód: akta kontroli str. 84-93; 507-581; 988-991; 1178]

Spośród pięciu Komisji stałych powołanych w Radzie Miasta¹⁵, żadna nie posiadała przypisanych wprost zadań dotyczących wspierania przedsiębiorczości i współpracy z przedsiębiorcami, natomiast działające przy RM Komisje: Gospodarki Miejskiej i Ekologii oraz Finansów i Rozwoju Gospodarczego w zakresie ich kompetencji realizowały zagadnienia dotyczące planowania gospodarczego oraz opiniowania spraw związanych z realizacją strategii rozwoju miasta.

[dowód: akta kontroli str. 1037-1041]

1.2. Głównym narzędziem planistycznym i prawno-administracyjnym wspierania przedsiębiorczości w Gminie były obowiązujące w badanym okresie dwie Strategie Rozwoju, tj.: przyjęta 12 czerwca 2002 r. Strategia Rozwoju do 2015 r. obowiązująca do 29 kwietnia 2014 r. oraz przyjęta w dniu 30 kwietnia 2014 r. Strategia Rozwoju do roku 2030.

[dowód: akta kontroli str. 65; 101]

¹² W dalszej części *Pełnomocnik*.

¹³ Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 82/2012 z dnia 13 lutego 2012 r. i Nr 194/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 r. W dalszej części *RG*.

¹⁴ 30 kwietnia, 29 września i 10 grudnia 2015 r. 27 stycznia, 23 marca, 29 września i 8 grudnia 2016 r. i 23 marca 2017 r.

¹⁵ W dalszej części *RM*.

Pierwszy z ww. dokumentów¹⁶ zawierał m.in. charakterystykę ogólną i demograficzną, opis sytuacji na lokalnym rynku pracy, analizę strategiczną jego kluczowych problemów oraz silnych i słabych stron (analiza SWOT¹⁷). Z dokumentu wynika, że najpoważniejszymi negatywnymi zjawiskami w Gminie były m.in.: zły stan infrastruktury drogowej, koncentracja problemów marginalizacji społecznej, wysoki poziom urbanizacji i gęstość zaludnienia, koncentracja terenów przemysłowych i zdegradowanych, a także prowincjonalność i zdeprecjonowanie metropolitalne funkcji Świętochłowic włącznie z brakiem znaczących placówek kulturalnych.

W zakresie wspierania Małych i Średnich Przedsiębiorstw¹⁸ w Strategii Rozwoju do 2015 r. zdiagnozowano takie negatywne zjawiska, jak: niewykorzystane możliwości w zakresie instrumentów lokalnych służących wspieraniu MŚP, niski standard lokali użytkowych, wysoką ich dekapitalizację i wzrastające koszty modernizacji i utrzymania zasobów komunalnych, brak tradycji pracy na własny rachunek i niską zdolność podejmowania ryzyka zachowań przedsiębiorczych i znajomości reguł kierowania przedsiębiorstwami, niski poziom zorganizowania się społeczności lokalnych w dziedzinie wspierania rozwoju przedsiębiorczości, a także wzrastające koszty pozyskiwania kapitału załączkowego firm dla osób zakładających nowe przedsiębiorstwa. Do negatywnych zjawisk zaliczono również niski poziom kooperacji i powiązań technologicznych firm, niski poziom prywatyzacji i restrukturyzacji przedsiębiorstw należących do tradycyjnych sektorów gospodarczych, wzrastające koszty rewitalizacji terenów przemysłowych likwidowanych przedsiębiorstw, bariery infrastruktury komunikacyjnej uniemożliwiającej efektywne wykorzystanie wolnych terenów przemysłowych i niską konkurencyjność lokalnych przedsiębiorstw i przedsiębiorców na globalnych rynkach przedsiębiorstw i usług.

W Strategii Rozwoju do 2015 r. wskazano cele strategiczne i ich składowe, dotyczące rozwoju i wspierania rozwoju przedsiębiorczości w Gminie. Cele strategiczne określono jako: (1) odtworzenie i podtrzymanie zdolności inwestycyjnych przedsiębiorstw przemysłowych, samorządu terytorialnego i środowisk biznesu lokalnego, oraz (2) wzmocnienie środowiska biznesu i podniesienie jakości kształcenia.

Pierwszy z celów strategicznych miał zostać osiągnięty poprzez: (1.1.) Zwiększenie inwestycji materialnych i pozamaterialnych MŚP; (1.2.) Rozwijanie innowacji i transferu technologii do MŚP; (1.3.) Zwiększenie inwestycji samorządu terytorialnego wspierających podejmowanie działalności gospodarczej w obrębie priorytetowych stref miejskich oraz (1.4.) Zachęcanie przedsiębiorstw do uwzględniania w ich strategiach działań pro-środowiskowych.

Drugi z ww. celów Gmina zamierzała osiągnąć poprzez: (2.1.) Rozwijanie infrastruktury kształcenia oraz (2.2.) Promocję szkoleń dostosowanych do potrzeb przedsiębiorstw.

[dowód: akta kontroli str. 102-165]

Strategia Rozwoju do 2030 r., również zawierała część diagnostyczną dotyczącą charakterystyki demograficznej i sytuacji na rynku pracy wraz z analizą SWOT. Strategia Rozwoju do 2030 r. w obszarze gospodarki, wskazywała na słabe strony lokalnego rynku przedsiębiorstw, do których należały: niższy niż w otoczeniu

¹⁶ Projekt poddano opiniowaniu przez powołany przez ówczesnego Prezydenta Miasta Lokalny Komitet Sterujący oraz powołaną do oceny dokumentu Radę Liderów Lokalnych, wyłonionych spośród lokalnych przedstawicieli sektora: publicznego, prywatnego i obywatelskiego.

¹⁷ Technika służąca do porządkowania i analizy informacji. W zarządzaniu analiza SWOT jest stosowana do analizy wewnętrznego i zewnętrznego otoczenia organizacji, a także analizy projektu czy rozwiązania biznesowego. Jest stosowana jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej. Pozwala wykorzystać zgromadzone informacje do opracowania strategii działania opartej na silnych stronach i szansach, przy jednoczesnym eliminowaniu bądź ograniczaniu słabych stron i zagrożeń.

¹⁸ W dalszej części MŚP.

wskaźnik przedsiębiorczości, niemal całkowita dezindustrializacja Gminy, małe zainteresowanie przedsiębiorców lokalizacją inwestycji w Gminie, brak oferty programowej i doradczej wspierającej rozwój MŚP, niska aktywność związków, stowarzyszeń pracodawców, niska podaż miejsc pracy, powodująca migrację za pracą mieszkańców oraz niższe niż w otoczeniu średnie zarobki i związany z tym problem ubożenia społeczeństwa. Jako słabe strony wskazano również zjawisko długotrwałego bezrobocia, niewykorzystane zasoby wiedzy technicznej kapitału ludzkiego, dużą liczbę nieuzbrojonych terenów poprzemysłowych, wysokie koszty rewitalizacji terenów poprzemysłowych, niski poziom rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz postępujące niszczenie i spadek wartości zasobów lokali użytkowych. Do mocnych stron obszaru gospodarczego zaliczono m. in.: położenie geograficzne, dobrze rozwiniętą działalność małych i średnich firm, dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną, dostępność terenów inwestycyjnych czy niskie koszty pracy.

W Strategii Rozwoju do 2030 r. określono łącznie trzy cele strategiczne i 33 cele operacyjne. W ramach celu strategicznego związanego z rozwojem przedsiębiorczości, określonego jako: Stymulowanie wzrostu gospodarczego w oparciu o atrakcyjność inwestycyjną oraz branże wykorzystujące dynamikę zmian społecznych, określono dziewięć celów operacyjnych wraz z uszczegółowieniem kierunków działania, dotyczących: rewitalizacji terenów poprzemysłowych na rzecz rozwoju gospodarczego (G.1), udostępniania i skutecznej promocji atrakcyjnych terenów inwestycyjnych (G.2), tworzenia warunków do lokowania w Gminie projektów zewnętrznej obsługi procesów biznesowych (G.3), wsparcia rozwoju gospodarki senioralnej (G.4), poprawy dopasowania oferty edukacyjnej do specyfiki zmian gospodarczych (G.5), poprawy efektywności współpracy samorządu z sektorem biznesu (G.6), wspierania rozwoju przedsiębiorczości społecznej (G.7), tworzenia korzystnego otoczenia dla rozwoju mikroprzedsiębiorstw i MŚP (G.8), tworzenia warunków dla rozwoju branż o wysokim potencjale wzrostu (G.9).

W Strategii Rozwoju do 2030 r. poza celami strategicznymi wskazano cztery strategiczne projekty inwestycyjne, których realizacja ma przyczynić się do osiągnięcia założeń strategicznych zarówno gospodarczych, infrastrukturalnych, jak i społecznych, polegających na: przygotowaniu i udostępnianiu terenów inwestycyjnych w ramach KSSE, budowie wielofunkcyjnej hali sportowo-widowiskowej, modernizacji stadionu miejskiego w ramach rozwoju infrastruktury Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skalka” oraz połączeniu miejskiego układu drogowego w zachodniej części miasta z Drogową Trasą Średnicową¹⁹.

[dowód: akta kontroli str. 169-235]

Treść ww. dokumentu przed jego uchwaleniem, poddano konsultacjom, a opiniującymi byli członkowie RM, działający aktywnie przy jej opracowywaniu oraz Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Świętochłowicach²⁰.

[dowód: akta kontroli str. 244-248; 620-725; 1036]

1.3 W kwietniu 2017 r. opracowano w Gminie „Plan Rozwoju Przedsiębiorczości w Mieście Świętochłowice w latach 2017-2020”²¹. W dokumencie zapisano, iż PRP jest „dokumentem sektorowym o charakterze wykonawczym, ale, jak wyjaśnił Pełnomocnik, PRP jest dokumentem mniej sformalizowanym od Strategii Rozwoju do 2030 r. i nie zostanie przedstawiony RM w celu jego przyjęcia w drodze uchwały. Celem głównym PRP było określenie działań w perspektywie do 2020 r., które

¹⁹ W dalszej części DTŚ.

²⁰ Zarządzenie Nr 137/2014 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 3 kwietnia 2014 r. ws. Ogłoszenia przeprowadzenia konsultacji z Miejską Radą Działalności Pożytku Publicznego w Świętochłowicach w zakresie projektu uchwały dotyczącej przyjęcia Strategii Rozwoju Świętochłowic do roku 2030 w dniach 3-17 kwietnia 2014 r.

²¹ W dalszej części PRP.

Gmina winna podjąć, by rozwijać nowoczesną i konkurencyjną gospodarkę przy wykorzystaniu posiadanych na swoim terenie zasobów. PRP zawierał analizę sytuacji społeczno-gospodarczej miasta²², wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród lokalnych 110 przedsiębiorców oraz analizę SWOT. Cele i projekty zawarte w PRP posiadały wskaźniki opisowe, bez określenia poziomu bazowego i docelowego, za pomocą których będą mierzone efekty przyjętych w PRP działań docelowych. Skuteczność wdrażania PRP, jak zapisano w dokumencie, będzie oceniana w procesie ex-post, a stopień osiągnięcia zakładanych celów wynikać będzie z pomiaru przyjętych wskaźników opisowych zaproponowanych dla każdego z działań. Jako źródło finansowania proponowanych w PRP działań wskazano przede wszystkim środki budżetu miasta. Dokument ten, jak wyjaśnił Pełnomocnik był opracowany przy czynnym udziale środowiska przedsiębiorców, którzy na bieżąco wnosili uwagi i sugestie oraz został przedstawiony Zarządowi RG, w celu zapoznania reprezentantów lokalnego środowiska gospodarczego z planowanymi działaniami Gminy w perspektywie najbliższych czterech lat w zakresie poprawy stanu przedsiębiorczości.

[dowód: akta kontroli str. 574; 578; 727-730; 781-865; 1185-1186]

Od czerwca 2015²³ r. w Gminie obowiązywał Lokalny Program Rewitalizacji Świętochłowic do roku 2030²⁴, który miał służyć przygotowaniu procesów odnowy terenów Gminy, które cechuje zdegradowana zabudowa oraz powszechność występowania zjawisk kryzysowych we wszystkich sferach życia społeczno-gospodarczego. Ze względu na niezgodność zapisów uchwalonego LPR z wymaganiami określonymi w Wytocznych z dnia 3 lipca 2015 r. Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz w celu uzyskania pozytywnej oceny dla LPR ze strony Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym pod względem spełnienia tych wymagań, Prezydent powołał²⁵ w dniu 8 sierpnia 2016 zespół ds. LPR do roku 2030. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, Gmina nie posiadała zaktualizowanej wersji LPR²⁶.

1.4. Od 2010 r. w Gminie obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Świętochłowice²⁷. Jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału Architektury, w związku z tym iż rozwiązania obecnie obowiązującego od 2014 r. Studium nie odpowiadają aktualnym potrzebom rozwoju i stanom zagospodarowania terenów Gminy, w dniu 31 stycznia 2017 r. uchwałą RM nr XXXI/274/17 przystąpiono do sporządzenia aktualizacji zapisów Studium. Wynika to z bieżącej sytuacji Gminy charakteryzującej się dużym zapotrzebowaniem na tereny o funkcjach mieszkaniowych oraz inwestycyjnych. W latach 2014 – 2017 do Prezydenta wpłynęło łącznie 18 wniosków w sprawie zmiany lub sporządzenia MPZP, z czego sześć wniosków (33,3%) złożyli przedsiębiorcy. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

²² W tym dane statystyczne miasta, dotyczące demografii, rynku pracy i przedsiębiorczości na tle regionu i kraju; Strategii Miasta na tle uwarunkowań gospodarczych, Czynniki rozwoju przedsiębiorczości w Świętochłowicach.

²³ Uchwała Nr X/89/2015 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 3 czerwca 2015 r. Lokalny program rewitalizacji Świętochłowic do 2030 r. stanowi kontynuację działań władz samorządowych w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych, prowadzonych dotychczas w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Świętochłowic na lata 2007 - 2015”.

²⁴ W dalszej części LPR. Źródło: <https://www.swietochlowice.pl/lokalny-program-rewitalizacji.pdf>.

²⁵ Zarządzenie Nr 385/2016.

²⁶ Źródło: bip.swietochlowice.pl/res/serwisy/plik/13935609?version=1.0.

²⁷ Przyjęte Uchwałą nr LVII/422/10 z dnia 3 listopada 2010 r., zmienione Uchwałą nr XLV/488/14 z dnia 14 lutego 2014 r. W dalszej części Studium.

Na dzień 31 maja 2017 r. na terenie Gminy obowiązywało 15²⁸ MPZP. Pokrywały one swoim zasięgiem 1031,5 ha powierzchni Gminy tj. ok 77,4%. W planach określono tereny przeznaczone pod przedsiębiorczość, do których należały: tereny zabudowy usługowej o powierzchni ok. 154,8 ha, tereny pod zabudowę usługową, które mogą występować jako przeznaczenie samodzielne lub uzupełniające w terenach MPZP pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową o powierzchni ok. 163,4 ha oraz tereny rozmieszczenia obiektów produkcyjnych, handlowych składów i magazynów o powierzchni ok. 149 ha.

Treść wszystkich 15 MPZP opublikowano na stronie Biuletynu Informacji Publicznej²⁹ Urzędu w terminach nieprzekraczających jednego miesiąca od dnia ich uchwalenia przez RM, a odnośniki na stronie internetowej do Uchwał zawierały zarówno część opisową jak i graficzną.

Naczelnik Wydziału Architektury poinformowała, że Gmina nie zawarła umowy urbanistycznej, o której mowa w art. 37i ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³⁰, a na terenie Świętochłowic, w szczególności na tzw. obszarach zdegradowanych, zgodnie z analizami dokonanymi w ramach prowadzonych prac nad aktualizacją LPR, brak jest niezabudowanych nieruchomości, które mogłyby potencjalnie być przedmiotem ww. umowy³¹.

[dowód: akta kontroli str. 253-303]

1.5. Gmina, w okresie kontrolowanym dwukrotnie pozyskiwała grunty należące do osób fizycznych pod zagospodarowanie inwestycyjne. W ramach tych działań w 2013 r., a następnie w 2014 r.³² dokonano zamiany działki należącej do Gminy o łącznej powierzchni 7.838 m², na której wybudowano obiekt handlowo-usługowy, na działki o powierzchni 4.581 m², na których zlokalizowano infrastrukturę dojazdową do ww. obiektu. W 2016 r. Gmina nabyła działkę od osób prywatnych, którą zgodnie z MPZP ma zamiar przeznaczyć pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne lub usługowe.

[dowód: akta kontroli str. 737; 757-758; 770-771]

Z obszaru zajmowanego przez Gminę (o łącznej powierzchni 1331 ha) 1,7 ha³³ (tj. 0,1%) stanowiły grunty będące w 100% własnością Miasta włączone do KSSE, dla których w dniu 29 kwietnia 2015 r. uchwalono MPZP³⁴. W związku z powyższym Zarządzący KSSE nie został upoważniony przez Prezydenta do wydawania decyzji dotyczących warunków zabudowy i zagospodarowywania ww. terenów.

[dowód: akta kontroli str. 241; 399; 1028]

²⁸ Uchwalonych przez Radę Miasta w dniach: 22 października 2003 r. (Uchwała nr X/91/2003); 28 lutego 2005 r. (Uchwała nr XXVII/238/2005); 8 sierpnia 2012 r. (Uchwała nr XXII/266/12); 28 stycznia 2015 r. (Uchwała nr V/32/15); 28 stycznia 2015 r. (Uchwały nr: V/33/15, V/34/15, V/35/15, V/36/15, V/37/15, V/38/15, V/39/15); z dnia 29 kwietnia 2015 r. (Uchwała nr IX/77/15); 25 listopada 2015 r. (Uchwała nr XV/142/15); 24 lutego 2016 r. (Uchwała nr XIX/194/16); 19 września 2016 r. (Uchwała nr XXV/23/16).

²⁹ W dalszej części BIP.

³⁰ Tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1073.

³¹ Umowa urbanistyczna, to umowa zawierana w formie aktu notarialnego pomiędzy gminą, a inwestorem, na podstawie którego ten ostatni zobowiązuje się do realizacji inwestycji uzupełniających o charakterze zgodnym w miejscowym planem rewitalizacji oraz termin przekazania gminie wybudowanych obiektów lub urządzeń.

³² Działka należąca do miasta nr 483/131 o łącznej powierzchni 7.838 m² została zamieniona na działki nr: 456/131, 3789, 3790, 3791, 3797 i 3798 o łącznej powierzchni 4.581 m². Powyższe nastąpiło na podstawie umowy zamiany (zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych Dz.U. z 2016 r. poz. 1440 ze zm.). i było niezgodne w celu prawidłowego funkcjonowania budowanego centrum handlowo-usługowego na terenie miasta.

³³ Działka nr 3946/18.

³⁴ MPZP dla obszaru w rejonie ul. Wojska Polskiego, Śląskiej, ks. Tunkla i Ceramicznej przyjęto Uchwałę Nr IX/77/15.

1.6. W okresie objętym kontrolą w Gminie realizowano inwestycje służące pośrednio lub bezpośrednio poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej lub podnoszeniu atrakcyjności Gminy dla potencjalnych inwestorów, m.in. takie jak wyznaczanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych, zakup i zamianie działek budowlanych z przeznaczeniem pod budowę obiektów handlowych. Na terenie Gminy do czasu zakończenia kontroli znajdowała się następująca infrastruktura:

- łącznie 78,6 km dróg, z czego długość dróg wojewódzkich wynosiła 5,9 km (tj. 7,5% długości wszystkich dróg), dróg powiatowych 23,3 km (29,6%) i gminnych 49,4 km (62,9%). Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami wyjaśniła, że wszystkie ww. drogi stanowią elementy sieci aglomeracyjnych dróg tranzytowych i usytuowane są w obszarach „usługowych, przemysłowych oraz mieszkaniowych” z zabudową jedno i wielorodzinną,
- sieci: energetyczna (o łącznej długości 229,2 km), ciepłownicza (41,7 km), kanalizacyjna (162,8 km), wodociągowa (122,9 km), gazowa (83,7 km) oraz telekomunikacyjna (91,9 km),
- bezprzewodowa sieć szerokopasmowa niezbędna do uruchomienia punktów dostępu Hot-spot³⁵, którą zrealizowano w ramach porozumienia zawartego pomiędzy 14 miastami wchodzącymi w skład aglomeracji śląskiej, którego liderem było miasto Gliwice. Punkty dostępowości znajdowały się w okolicach: czterech skrzyżowań ulic, na Placu Słowiańskim oraz na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji „Skałka”. Ostateczny termin uruchomienia dostępu do sieci, jak wyjaśnił Naczelnik Biura Informatyki, uzależniony jest od wydania przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej³⁶ pozwolenia na świadczenie usług dostępu do punktów Hot-spot bez pobierania przez miasto opłat. Wniosek do UKE w tej sprawie Prezydent skierował w lutym 2016 r.

[dowód: akta kontroli str. 241; 399; 735; 871; 1028; 1055-1075]

1.7. W okresie kontrolowanym Gmina rozpatrywała możliwość działania w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego³⁷ przy realizacji inwestycji pn. rozbudowa i przebudowa stadionu miejskiego „SKAŁKA” na wielofunkcyjny obiekt sportowy. Prezydent wyjaśnił, że pomimo iż do tej pory, „żaden z podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie miasta nie wykazywał realnego zainteresowania przeprowadzenia z Gminą Świętochłowice działań w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego” to nie dostrzega on barier, które uniemożliwiałyby realizację projektów w ramach PPP. Jediną barierą w podejmowaniu tego typu działań, jak wyjaśnił Prezydent, jest obciążenie budżetu Miasta „jakie wynikałoby z zaliczenia zobowiązań związanych z realizacją projektu w formule partnerstwa publiczno-prywatnego do wskaźników zadłużenia gminy”, stąd w chwili obecnej odstąpiono od takich rozwiązań.

W styczniu 2015 r., Gmina przystąpiła do Platformy Partnerstwa Publiczno-Prywatnego utworzonej przez Ministerstwo Rozwoju, jako forum wymiany informacji i doświadczeń w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego.

[dowód: akta kontroli str. 970; 1100-1107; 1118-1120; 1176]

1.8. W latach objętych kontrolą Gmina nie miała obowiązku i nie określała ulg podatkowych dla przedsiębiorców działających na jej terenie. Niemniej jednak, jak poinformowała Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, obecnie przeprowadzana jest analiza prawno-ekonomiczna wprowadzenia zwolnień

³⁵ Otwarty punkt dostępu, umożliwiający połączenie z Internetem, najczęściej za pomocą sieci bezprzewodowej opartej na standardzie Wi-Fi.

³⁶ W dalszej części UKE.

³⁷ W dalszej części PPP.

z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców, którzy mieliby podjąć działalność na terenie KSSE.

[dowód: akta kontroli str. 329; 587; 1029]

Zasady gospodarowania mieniem, dotyczące nabywania i zbywania, wydzierżawiania, wynajmowania i użyczenia nieruchomości w Gminie regulowały Uchwały RM³⁸, a zasady dotyczące określenia preferencyjnych stawek najmu lokali przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej, zwolnień i ulg dotyczących tych lokali określały zarządzenia Prezydenta Miasta³⁹. W okresie kontrolowanym ulg udzielono czterokrotnie: dwukrotnie rozkładając na raty płatność za zbywane lokale użytkowe⁴⁰ na rzecz przedsiębiorców oraz dwukrotnie, udzielając bonifikaty przy sprzedaży lokali użytkowych na rzecz najemców-przedsiębiorców, w postaci odliczenia od ceny sprzedaży 30% nakładów na ich remont i modernizację, poniesionych przez kupujących⁴¹.

[dowód: akta kontroli str. 304-326]

W latach 2014 – 2017 (do 31 maja) Gmina zawarła z przedsiębiorcami łącznie 63 umowy na dzierżawę lub sprzedaż lokali użytkowych, z czego: 57 umów⁴² na dzierżawę nieruchomości użytkowych będących jej własnością na czas nie dłuższy niż trzy lata oraz pięć umów z przedsiębiorcami na sprzedaż nieruchomości będących własnością Gminy na rzecz ich najemców⁴³. Przedmiotem ww. pięciu umów sprzedaży nieruchomości były cztery lokale użytkowe oraz jedna nieruchomość częściowo zabudowana będąca w trakcie rozbudowy.

[dowód: akta kontroli str. 305-306; 872-877]

Na podstawie badania pięciu umów, w tym trzech sprzedaży i dwóch najmu nieruchomości (wybranych w sposób celowy) stwierdzono, że w dokumentach potwierdzających dokonanie transakcji kupna-sprzedaży, sporządzonych w formie aktów notarialnych, zastosowano wobec dwóch kupujących ulgi w postaci odliczenia od ceny sprzedaży lokali kwot w wysokości 30% poniesionych nakładów na remont i modernizację, które ponieśli kupujący i wprowadzono zapisy mówiące o rodzaju i wysokości zastosowanych bonifikat przy nabywaniu przedmiotowych nieruchomości. Wartość odliczonych nakładów wyniosła 29.040,43 zł. W 2016 r. w stosunku do jednego z trzech przedsiębiorców nabywającego lokal wynajmowany na własność, Gmina zastosowała na jego wniosek ulgę w postaci rozłożenia na cztery raty płatności za nabywany lokal, określając w akcie notarialnym wysokość rat oraz terminy ich zapłaty. Transakcje kupna-sprzedaży oraz najmu, w ww. pięciu badanych umowach zawarto z zachowaniem zasad określonych w Uchwałach RM oraz Zarządzeniach Prezydenta.

[dowód: akta kontroli str.876; 878-913; 934; 943-951]

³⁸ Uchwały Rady Miejskiej w Świętochłowicach Nr: XXIX/353/13 z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami Gminy Świętochłowice; IV/24/14 z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata; VII/88/11 z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie zasad najmu lokali użytkowych pozostających własnością Gminy Świętochłowice na czas oznaczony, dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony oraz wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy najmu, których przedmiotem jest ten sam lokal użytkowy; X/132/11 z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie zasad sprzedaży lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Świętochłowice

³⁹ Zarządzenia prezydenta Miasta Nr: 518/2013 z dnia 1 października 2013 r. w sprawie rozliczania nakładów w razie sprzedaży lokali użytkowych na rzecz ich najemców; Nr 119/2014 z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie ratalnej sprzedaży lokali użytkowych na rzecz ich najemców; Nr 516/2013 r. z dnia 1 października 2013 r. w sprawie określenia wysokości stawek czynszu stanowiących podstawę ustalenia stawki wyjściowej do przetargu.

⁴⁰ W 2014 r. i 2016 r.

⁴¹ W 2015 r. i 2016 r.

⁴² 14 umów w 2014 r., 19 umów w 2015 r., 18 umów w 2016 r. i sześć umów do 31 maja 2017 r.

⁴³ Z czego trzy umowy w 2014 r, i po jednej w 2015 i 2016 r.

Gmina nie dysponowała halami magazynowymi, halami wysokiego składowania, placami, które mogłyby zaoferować przedsiębiorcom, a liczba nieruchomości lokalowych będących w dyspozycji Gminy i mogących być przedmiotem najmu na rzecz przedsiębiorców w okresie objętym kontrolą wynosiła⁴⁴: w 2014 r. – 389, z czego 255 było wynajmowanych (65,5%); w 2015 r. – 350, z czego 246 było wynajmowanych (70,3%); w 2016 r. – 331, z czego 242 były wynajmowane (73,1%); a w 2017 r. wg stanu na dzień 31 maja – 317, z czego 227 było wynajmowanych (71,6%).

[dowód: akta kontroli str. 735; 871; 1028; 1055-1075]

1.8. W okresie objętym kontrolą Gmina prowadziła działania wspierające przedsiębiorców działających na jej terenie. Jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału Funduszy Europejskich i Rozwoju Miasta, w listopadzie 2014 r. zorganizowano konferencję pn. „Świętochłowice bliżej biznesu”, a w marcu 2015 r., we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego, uruchomiono Mobilny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich, w którym udzielano bezpłatnych porad w zakresie możliwości pozyskiwania wsparcia finansowego ze środków Unii Europejskiej w kolejnej perspektywie finansowej na lata 2014-2020.

Działania wspierające funkcjonujących przedsiębiorców na lokalnym rynku prowadził również Powiatowy Urząd Pracy⁴⁵, udzielając informacji o potencjalnych kandydatach do pracy tym przedsiębiorcom, którzy zgłosili swoje oferty do PUP oraz inicjował i organizował kontakty bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami lub dofinansowywał koszty szkoleń pracowników tym, którzy ubiegali się o takie dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleń⁴⁶.

[dowód: akta kontroli str.969; 971-973; 1088; 1137-1174]

1.9. Gmina współuczestniczyła w powołaniu i była członkiem dwóch instytucji otoczenia biznesu: Śląski Park Przemysłowo - Technologiczny⁴⁷ oraz Fundusz Górnośląski⁴⁸. Na dzień 31 lipca 2017 r. Gmina posiadała łącznie 414 udziałów w tych instytucjach, o łącznej wartości 359.550,00 zł, z czego w ŚPT 359 udziałów, a w Funduszu 55, co stanowiło odpowiednio 1,8% i 0,0004% udziałów w Spółkach. ŚPPT, to tereny położone w sąsiadującej ze Świętochłowicami Rudzie Śląskiej, w centrum aglomeracji śląskiej, o powierzchni ponad 1000 hektarów. ŚPPT utworzono na mocy porozumienia Miast Ruda Śląska i Świętochłowice oraz Rudzkiej Agencji Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej, PPUH „Rudpol – OPA” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej oraz Zespół Ciepłowni Przemysłowych „Carbo Energia” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej dla przedsiębiorców, z myślą o gospodarczym i społecznym ożywieniu⁴⁹. Statutowym celem Funduszu Górnośląskiego jest działalność inwestycyjna, konsultingowa i promocja regionu za granicą.

[dowód: akta kontroli str. 415-416; 740-741; 1042-1051; 1109-1117; 1181-1183]

⁴⁴ Wg stanu na dzień 31 grudnia.

⁴⁵ W dalszej części PUP.

⁴⁶ W dalszej części KFS.

⁴⁷ Porozumienie w sprawie utworzenia i rozpoczęcia działalności Śląskiego Parku Przemysłowego z dnia 18 czerwca 2004 r., w dalszej części ŚPPT.

⁴⁸ Dawniej Gómośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

⁴⁹ Celem i przedmiotem działalności ŚPPT jest zagospodarowanie terenów poprzemysłowych, pozyskanie inwestorów zewnętrznych, rewitalizacja gospodarcza i społeczna zdegradowanych dzielnic poprzemysłowych, utworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorców działających na obszarze ŚPPT, rozwój i modernizacja infrastruktury będącej już na terenach restrukturyzowanych, pozyskanie środków finansowych, w tym pomocowych Unii Europejskiej, na rozwój infrastruktury, zlokalizowanie na terenie ŚPPT Inkubatora Architektura i Budownictwo wspierającego lokalnych przedsiębiorców w prowadzeniu działalności, stworzenie warunków transferu technologii i pobudzenie innowacyjności przedsiębiorców działających na terenie ŚPPT oraz wykorzystanie potencjału naukowego uczelni wyższych miasta i regionu. ŚPPT współpracuje między innymi z Politechniką Śląską w Gliwicach, Rudzką Agencją Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o., Bankiem Światowym, Stowarzyszeniem Południowy Klaster Kolejowy, Akademią Gómiczo – Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie, Gómośląską Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości im. Karola Goduli w Chorzowie.

Jak wyjaśniła Skarbnik, w latach 2014-2017 (do 31 maja) przedsiębiorcy działający na terenie Gminy nie występowali o udzielenie im przez Gminę poręczeń, gwarancji i pożyczek.

[dowód: akta kontroli str. 331-397]

1.10. Gmina posiadała ofertę wsparcia dla początkujących przedsiębiorców. Zadanie to w jej imieniu, realizował PUP, który zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r.⁵⁰ o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oferował podejmującym działalność gospodarczą między innymi dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pokrycie kosztów pomocy prawnej dla przedsiębiorców, czy konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności.

[dowód: akta kontroli str. 977-978]

1.11. Gmina podejmowała działania mające na celu pozyskanie nowych inwestorów, w tym zewnętrznych. Działania te, jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału Kultury, Sportu i Promocji Miasta, polegały na „(...) uczestnictwie w międzynarodowych i krajowych targach i konferencjach, wyjazdach na misje gospodarcze czy promocji przy wykorzystywaniu specjalnie przygotowanych na ten cel folderów inwestycyjnych”. Dalej wyjaśnił, że również prowadzona jest aktywna kampania za pośrednictwem strony internetowej Urzędu.

[dowód: akta kontroli str. 592]

Informacje zamieszczone na stronach internetowych Urzędu, o charakterze ogólnym, w zakładce INWESTOR zawierały aktualne dane o ofertach sprzedaży terenów inwestycyjnych, zadaniach realizowanych przez Gminę w ramach promocji inwestycyjnej i nakładach ponoszonych na nie oraz informacje o przetargach ogłaszanych przez miasto na sprzedaż lub dzierżawę działek i lokali należących do Gminy. W zakładce tej umieszczono także linki do stron podmiotowych instytucji i organizacji oferujących programy skierowane do przedsiębiorców, takich jak: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Ministerstwo Gospodarki, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Fundusz Górnośląski. Ofertę skierowaną do przedsiębiorców zawierała strona internetowa PUP, zawierająca informacje o możliwościach korzystania z różnych form dofinansowania do prowadzonej działalności gospodarczej, w tym uzyskania dofinansowania na jej rozpoczęcie, a także ofertę skierowaną do osób niepełnosprawnych aktywnie poszukujących zatrudnienia. Informacje przydatne przedsiębiorcom w prowadzeniu działalności gospodarczej udostępniano wyłącznie w języku polskim.

[dowód: akta kontroli str. 95; 593; 597-598; 974-977; 980]

1.12. W latach 2014 -2017 Gmina prowadziła współpracę z Izbą Rzemieśniczą oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości, Cechem Rzemiosł Różnych⁵¹ oraz Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach⁵². Współpraca ta, jak wyjaśnił Drugi Zastępca Prezydenta Miasta, polegała na organizowaniu spotkań z tymi organizacjami przy okazji posiedzeń RG. Gmina nie ponosiła z tego tytułu żadnych wydatków.

[dowód: akta kontroli str. 980; 1108; 1188]

⁵⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 ze zm.

⁵¹ Na spotkaniu w dniu 29 września 2015 r. przedstawiono problemy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej i działalnością samorządu rzemieślniczego w Świętochłowicach oraz przedstawiono cele i zadania Izby Rzemieśniczej, warunki jej funkcjonowania, a także korzyści i możliwości wsparcia rzemiosła przez Izbę.

⁵² Na spotkaniu w dniu 23 marca 2016 r., Wiceprezes Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach na posiedzeniu Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Świętochłowice przedstawił zakres działania Izby oraz korzyści wynikające z jej funkcjonowania, zachęcając jednocześnie do współpracy oraz oferował zainteresowanym pomoc prawną i możliwość udziału przedsiębiorców w misjach gospodarczych.

W dniu 15 grudnia 2015 r. Gmina zawarła z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.⁵³ Porozumienie dotyczące współdziałania na rzecz gospodarczej promocji Świętochłowic. W ramach wykonywania zapisów ww. Porozumienia, Gmina tworzyła i aktualizowała informacje dotyczące regionalnych ofert inwestycyjnych Miasta Świętochłowice i zamieszczała je na stronach internetowych PAIIIZ.

[dowód: akta kontroli str. 1029-1035; 1200-1201]

Od 2015 r. ⁵⁴ PUP, jako jednostka organizacyjna Urzędu, realizował projekt „Staże w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej”, dzięki któremu zainteresowani mieszkańcy Świętochłowic mieli możliwość odbycia staży w firmach działających w Strefie. Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału Kultury, Sportu i Promocji Miasta Urzędu, PUP zapraszał pracodawców do korzystania z formy wsparcia ich działalności, jaką była refundacja kosztów zatrudniania osób bezrobotnych do 30 roku życia i aktywizacji zawodowej powyżej 30 roku życia.

[dowód: akta kontroli str. 781; 1088-1099]

1.13. Na terenie Gminy funkcjonowało pięć szkół zawodowych⁵⁵. Dostrzegając konieczność zmian i dostosowania kształcenia zawodowego do swoich potrzeb i w celu lepszego przygotowania uczniów do świadomego i odpowiedzialnego wyboru ścieżki kształcenia oraz do potrzeb lokalnego rynku pracy, Prezydent powołał Zarządzeniem⁵⁶ Zespół zadaniowy, do przeprowadzenia analizy preferencji zawodowych uczniów szkół świętochłowickich. Podejmował również działania skorelowane z założeniami określonymi przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w obszarze kształcenia zawodowego, których celem priorytetowym, jak wyjaśniła Dyrektorka Miejskiego Zarządu Oświaty⁵⁷, było upowszechnianie systemu kształcenia odpowiadającego potrzebom gospodarki oraz współpraca z przedsiębiorcami.

[dowód: akta kontroli str. 417-504]

1.14. Gmina prowadziła badania i zbierała informacje dotyczące oczekiwań mieszkańców w zakresie poprawy warunków ich życia. Naczelnik Wydziału Funduszy Europejskich i Rozwoju Miasta wyjaśniła, że kwestie te poruszano podczas spotkań Prezydenta i jego Zastępców z mieszkańcami m.in. podczas corocznych spotkań odbywających się w poszczególnych dzielnicach miasta oraz w trakcie przyjmowania stron. Ponadto w trakcie prac nad opracowaniem „Monitoringu wdrażania Strategii Rozwoju Świętochłowic za okres 2015 – 2016” przeprowadzono konsultacje społeczne, w których udział wzięło 2.316 mieszkańców, a przypadku prac nad PRP badaniami ankietowymi objęto 110 przedsiębiorców działających na terenie Gminy. Oprócz ww. działań, na stronie internetowej Urzędu, w zakładce <https://www.swietochlowice.pl/konsultacje-spoeczne/> zamieszczano ankiety skierowane do mieszkańców w celu poznania ich opinii w zakresie trzech zaplanowanych przez miasto przedsięwzięć mających na celu poprawę warunków życia, dotyczących: wykonania termomodernizacji budynku Ośrodka Sportu i Rekreacji, stworzenia Centrum Usług Społecznościowych oraz modernizacji systemu oświetlenia ulicznego na terenie miasta. Raporty

⁵³ W dalszej części PAIIIZ.

⁵⁴ PUP w Świętochłowicach w dniu 9 stycznia 2015 r. podpisał deklarację współpracy z KSSE, na podstawie której KSSE S.A. ma informować przedsiębiorców o możliwości realizowania staży dla osób bezrobotnych. W związku z czym PUP nie posiada danych statystycznych dotyczących ilości osób bezrobotnych, które skorzystały z oferty odbycia stażu w KSSE.

⁵⁵ Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych, Technikum w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych, Zasadnicza Szkoła Specjalna w Zespole Szkół Specjalnych, Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Zespole Szkół Specjalnych, Technikum w Salezjańskim Zespole Szkół Publicznych (organem prowadzącym jest Towarzystwo Salezjańskie Inspektoriat Krakowska pw. św. Jacka).

⁵⁶ Zarządzenie nr 619/2015 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie powołania Zespołu Zadaniowego ds. opracowania miejskiego programu promocji szkół „Tu jest moje miejsce”, którego jednym z celów było podejmowanie działań zmierzających do dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb środowiska i rynku pracy.

⁵⁷ W dalszej części MZO.

z przeprowadzenia konsultacji wykazały zerowe zainteresowanie mieszkańców taką formą opiniowania przedłożonych im do konsultacji projektów.

[dowód: akta kontroli str. 821; 969-970; 981-987]

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, w okresie objętym kontrolą Gmina stworzyła koncepcję i podejmowała działania w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości na jej terenie. W całym badanym okresie Gmina posiadała Strategie rozwoju, a także podejmowała działania o charakterze informacyjno-doradczym adresowane zarówno do przedsiębiorców rozpoczynających działalność jak i już działających na jej terenie. Za pośrednictwem stron internetowych informowała o wolnych terenach inwestycyjnych oraz oferowała pomoc i wsparcie finansowe przedsiębiorcom wchodzącym na lokalny rynek.

2. Organizacja monitoringu i oceny efektów wspierania przedsiębiorczości przez gminę i wykorzystania tych ocen w modyfikacji realizowanych działań

Opis stanu faktycznego

2.1. Zgodnie z zapisami Regulaminów Organizacyjnych Urzędu, od 2013 r.⁵⁸ inicjowanie i realizację wszelkich działań zgodnych ze Strategią, gromadzenie oraz przetwarzanie danych dotyczących ewaluacji Strategii odpowiedzialny jest Wydział Funduszy Europejskich i Rozwoju Miasta, do zadań którego należy również jej realizacja i aktualizacja „wraz z innymi dokumentami strategicznymi”⁵⁹.

[dowód: akta kontroli str. 3; 19-20]

2.2. W Strategii Rozwoju do 2015 r. nie określono zasad prowadzenia jej monitoringu i nie wskazano okresów przeprowadzania badań ewaluacyjnych, w tym niezbędnych do ich przeprowadzenia: etapów pozyskiwania informacji i sposobu ich analizy. Nie wskazano również komórek organizacyjnych Urzędu lub osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie badań i analiz stanu wdrożenia przyjętej Strategii. Wskaźniki ewaluacji realizacji Strategii planowane do osiągnięcia zdefiniowano za pomocą treści podanych jako „Rezultaty” i „Oddziaływania” przedsięwzięć strategicznych dla rozwoju miasta w dwóch dziedzinach⁶⁰: „Budowy Centrum Miasta” oraz „Wspieranie MŚP”, bez określenia wielkości bazowych i docelowych wskaźników, co zostało opisane w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności”.

Kontroli NIK nie przedstawiono dokumentów świadczących o przeprowadzeniu monitoringu realizacji celów Strategii Rozwoju do 2015 r. z okresu do końca jej obowiązywania, tj. do 2014 r. Jak wyjaśnił Prezydent, Strategia Rozwoju do 2015 r. powstawała w innej rzeczywistości politycznej, społecznej i gospodarczej, kiedy Polska nie była jeszcze członkiem Unii Europejskiej, a co za tym idzie, samorzady jak i sfera biznesu nie mogła korzystać z funduszy strukturalnych. Stąd zamiast dokonać oceny stanu realizacji Strategii Rozwoju do 2015 r. podjął decyzję o zleceniu przeprowadzenia dogłębnej analizy stanu Miasta. Badanie potrzeb

⁵⁸ Zarządzenie Nr 280/2013 r. Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 8 maja 2013 r. oraz 49/2016 z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.

⁵⁹ § 24, pkt 18 Zarządzenia Nr 49/2016 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.

⁶⁰ Przedsięwzięcia strategiczne w obszarach: koncepcyjno-projektowym, inwestycyjno-finansowym oraz organizacyjno-instytucjonalnym.

i satysfakcji mieszkańców w trakcie konsultacji społecznych poprzedzających opracowanie nowej Strategii Rozwoju do 2030 r., dało odpowiedź na pytanie o stopień realizacji założeń Strategii Rozwoju do 2015 r. i przybrało ostatecznie formę dokumentu pn. „Świętochłowice 2013. Analiza sytuacji społecznej i gospodarczej miasta”.

[dowód: akta kontroli str. 147-158; 154-160; 995; 1204-1205]

2.3. Strategia Rozwoju do roku 2030, w części dotyczącej jej monitorowania i ewaluacji zawierała określenie okresów przeprowadzania badań oraz elementów i formy zbierania informacji o jej ewaluacji. Wskazano w niej, w sposób ogólny⁶¹, komórkę organizacyjną w strukturze Urzędu odpowiedzialną za jej monitorowanie. Zgodnie z zapisami tej Strategii, jej monitoring ma odbywać się w okresach dwuletnich (tzw. monitoring bieżący) oraz pięcioletnich (tzw. kompleksowy przegląd strategiczny – audyt Strategii). Materiały źródłowe, stanowiące kanwę do opracowania monitoringu bieżącego, sporządzane przez wydziały oraz jednostki organizacyjne Urzędu merytorycznie odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć mają być przedkładane w formie kart, których wzór określono w tej Strategii, w terminie „(...) do końca pierwszego kwartału roku następującego po każdym okresie ewaluacyjnym (obejmującym dwa pełne lata)” do Wydziału merytorycznego ds. jej realizacji w ramach struktury Urzędu. Celem tak pozyskanej informacji ma być uzyskanie wiedzy o stanie realizacji zadań infrastrukturalnych i inwestycyjnych dla każdego celu strategicznego określonego w tym dokumencie.

[dowód: akta kontroli str. 3; 19-20; 222-226; 995-996]

Jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału Funduszy Strukturalnych i Rozwoju Miasta, lata 2015 – 2016 będą pierwszym okresem badania stanu realizacji przyjętej w 2014 r. Strategii Rozwoju do 2030 r. Dokument pn. „Monitoring wdrażania Strategii Rozwoju Świętochłowic za okres 2014 – 2016”, będący (w okresie prowadzenia czynności kontrolnych) w fazie roboczej, jest pierwszym dokumentem o charakterze podsumowującym Strategię i zawiera „listę potencjalnych parametrów/wskaźników dla poszczególnych celów operacyjnych Strategii, pozwalających na jednoznaczną interpretację intencji Miasta” wobec przyjętych celów operacyjnych”, które stanowiąc będą punkt odniesienia dla przyszłych okresów jej monitorowania. Jak wyjaśnił Prezydent, Informacja o Monitoringu wdrażania Strategii Rozwoju Świętochłowic za okres 2015 – 2016 zostanie niezwłocznie przekazana do wiadomości Radnym.

[dowód: akta kontroli str. 1017-1023; 1211]

2.4. W Strategii Rozwoju do roku 2030 przy sformułowanych Celach i Projektach strategicznych (wraz z celami operacyjnymi i uszczegółowieniem kierunków działania Gminy) nie określono wskaźników monitoringu i nie podano ich wartości bazowych i docelowych, co zostało opisane w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności”.

[dowód: akta kontroli str. 198-219]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w przyjętej przez Radę Gminy Strategii Rozwoju do 2030 r., dla celów strategicznych i operacyjnych nie określono wskaźników bazowych i docelowych, co - jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału Funduszy Europejskich i Rozwoju Miasta - jest wynikiem dowolności podejścia do opracowywania dokumentów strategicznych i przyjęcia takiej właśnie koncepcji przy tworzeniu Strategii przez podmiot, któremu dokument ten zlecono do opracowania.

⁶¹ Wprowadzając zapis, iż za analizę zestawień z realizacji zadań przyjętych w Strategii będzie odpowiadał wydział merytoryczny ds. realizacji strategii w ramach struktury Urzędu Miejskiego.

Zdaniem NIK, określenie zasad monitoringu i oceny efektów działań oraz zdefiniowanie wskaźników bazowych i docelowych oceny postępu i osiągnięcia wyznaczonych celów jest konieczne do bieżącej oceny skuteczności prowadzonych przez Gminę działań i oceny postępu w osiąganiu założonych celów Strategii.

Ocena cząstkowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w okresie objętym kontrolą Gmina podjęła i prowadziła w czasie trwania niniejszych czynności kontrolnych, prace nad opracowaniem pierwszego dokumentu w ramach bieżącego monitoringu stanu realizacji programów strategicznych, obejmujących lata 2015-2017, zawartych w Strategii Rozwoju do 2030 r. NIK jednak zauważa, że w Strategii Rozwoju do 2030 r., której stan wdrożenia był poddawany bieżącej ocenie, nie określono dla celów strategicznych i operacyjnych wskaźników i ich wartości bazowych i docelowych, co może uniemożliwiać lub utrudnić przeprowadzenie oceny stopnia realizacji zakładanych w tym dokumencie celów.

3. Działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości oraz efekty tych działań

Opis stanu faktycznego

3.1. W związku z zadaniami realizowanymi przez Urząd dotyczącymi rozwoju przedsiębiorczości w Gminie:

- wyznaczano i uzbrajano tereny inwestycyjne, w tym leżące w obrębie KSSE, m.in.:
  - uzbrojono tereny leżące po południowej stronie DTŚ w rejonie stawu Marcina w Świętochłowicach oraz po południowej stronie ul. Zielonej w dzielnicy Zgoda w Świętochłowicach, w efekcie czego wybudowano: drogi o łącznej długości 575 m, sieć oświetlenia o długości 58 m, sieć wodociagową o łącznej długości 1.984,5 m, kanalizację deszczową o długości 25 m, oświetlenie drogi o długości 276 m oraz przyłącze kanalizacji ogólnospławnej o długości 405 m wykonane w bezpośrednim sąsiedztwie działki włączonej do KSSE,
[dowód: akta kontroli str. 736; 1028-1029; 1129-1136]]
  - realizowano inwestycje służące pośrednio i bezpośrednio poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej, z których najważniejszymi wskazanymi przez Gminę były: „Przebudowa infrastruktury towarzyszącej w związku z budową ronda w rejonie skrzyżowania ulic Śląskiej i Tunkla” (2014 r.) „Przebudowa ulicy Kubiny” (2014 r.) i „Przebudowa ulicy Chorzowskiej w Świętochłowicach na odcinku od skrzyżowania z ulicą Bieszczadzką do granic miasta Chorzowa” (2015 r.),
[dowód: akta kontroli str. 736; 739; 1221-1222]
- umożliwiono inwestorowi wybudowanie obiektu handlowego poprzez dokonanie zamiany działek w 2013 r. i 2014 r. oraz zakupiono w 2016 r. działki od osób prywatnych, z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne lub usługowe,
[dowód: akta kontroli str. 737; 757-758; 770-771]
- PUP zorganizował szkolenia dla 435 osób w ramach podnoszenia kompetencji zawodowych pracowników zatrudnianych u przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Gminy,
- PUP zorganizował wizyty młodzieży gimnazjalnej w zakładach pracy przedsiębiorców funkcjonujących na lokalnym rynku przedsiębiorstw (w latach

2014-2017 zorganizowano łącznie 36 takich spotkań, w których dział wzięło łącznie 201 gimnazjalistów),

[dowód: akta kontroli str.969; 971-973; 1137-1174]

- w ramach działalności PUP prowadzono aktywizację zawodową:

- osób do 30 roku życia, z których w latach 2016 – 2017 skorzystało łącznie 74 osób, a PUP na refundację wynagrodzeń przedsiębiorcom zatrudniającym ww. wydał łącznie 888tys. zł, z czego 400 tys. zł w 2016 r. i do końca maja 2017 r. 487 tys. zł,
- osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia w ramach projektu „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w PUP w Świętochłowicach”, z którego w latach 2015 – 2017 (do 31 maja) skorzystało łącznie 203 bezrobotnych z terenu Świętochłowic. Środki wydane na ten cel to kwota 1.740 tys. zł, z czego w 2015 r. wydano 736 tys. zł, w 2016 r. wydano 744 tys. zł i w 2017 r. (do końca maja) wydano 259 tys. zł),

[dowód: akta kontroli str. 592-593; 599-616; 781; 1088-1099]

- wspierano początkujących przedsiębiorców poprzez system dotacji udzielanych przez PUP na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności, z którego w okresie objętym kontrolą skorzystało łącznie 145⁶² przedsiębiorców, z czego 60 (41,4%) stanowiły kobiety,

[dowód: akta kontroli str. 977-978]

- opracowano w 2016 r. dokument pn. „Tu jest moje miejsce” określający cele i wskaźniki, których osiągnięcie ma skutkować podniesieniem atrakcyjności szkół ponadgimnazjalnych Świętochłowic, uruchomiono w roku szkolnym 2016/2017, we współpracy z firmą SOR-DREW w Zasadniczej Szkole Zawodowej klasę patronacką; podpisano Porozumienia z Polsko-Japońską Akademią Technik Komputerowych – Ośrodkiem Badawczym w Bytomiu na realizację projektu pn. „Innowacyjne technologie informatyczne, a na rok szkolny 2017/2018 uruchomiono nabór do klasy pierwszej Szkoły Branżowej I stopnia o specjalności kierowca-mechanik oraz kontynuowano rozpoczęte w roku 2013 z perspektywą do 2019 r. projekty edukacyjne współfinansowane z funduszy unijnych⁶³,

[dowód: akta kontroli str.417-452; 502-504]

- promowano Gminę lokalnie i ponadlokalnie, a ofertę inwestycyjną w kraju i za granicą Urząd przedstawiał podczas: Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach, Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach, Forum dla Wolności i Rozwoju również organizowanego w Katowicach, targów EXPO REAL w Monachium oraz na podczas corocznie organizowanych Targów Inwestycyjnych w Cannes. Uzupełnieniem do powyższych działań było przygotowanie i wydanie dwujęzycznych folderów promocyjno-inwestycyjnych zawierających ofertę inwestycyjną Gminy.

[dowód: akta kontroli str. 592-593; 599-616]

⁶² W 2014 r. 52 przedsiębiorców (w tym 28 kobiet); w 2015 r. – 41 przedsiębiorców (w tym 17 kobiet); w 2016 r. – 40 przedsiębiorców (w tym 10 kobiet) i na dzień 31 maja 2017 r. 12 przedsiębiorców (w tym 5 kobiet).

⁶³ Program Leonardo da Vinci (2013-2015); Projekt „Erasmus+” (2016-2018); Projekt „Szkoła to wiedza – praktyka to umiejętność – razem to zawód” (2017-2019 przedłożony do akceptacji Zarządowi Województwa Urzędu Marszałkowskiego); Projekt „Elektryk, ślusarz, fryzjer – zawody na miarę Europy” (2017-2019 Projekt jest na etapie przed podpisaniem umowy).

Ze względu na nieprzeprowadzenie analizy Strategii Rozwoju do 2015 r. i trwające w okresie prowadzenia czynności kontrolnych prace nad ewaluacją bieżącą Strategii Rozwoju do 2030 r. brak jest możliwości dokonania oceny i określenia stanu wdrożenia tej strategii w latach 2015-2016 oraz stanu realizacji zakładanych w niej celów strategicznych.

[Dowód: akta kontroli str. 996]

3.4. Na zadania związane ze wspieraniem przedsiębiorczości, których efekty przedstawiono powyżej Miasto wydało w latach 2014-2017 nie mniej niż 16.488 tys. zł, z czego w 2014 r. – 9.735 tys. zł, w 2015 r. – 4.517 tys. zł, w 2016 r. – 1.481 tys. zł i w 2017 r. – 754 tys. zł. Jak wyjaśnił II Zastępca Prezydenta Miasta, choć wydatki te dotyczą najistotniejszych z punktu widzenia rozwoju Miasta i potencjalnych inwestorów przedsięwzięć, nie są jedynymi jakie poniesiono w ww. okresie na wsparcie przedsiębiorczości. I jak dalej wyjaśnił, nie da się wprost i jednoznacznie określić kwoty wydatków poniesionych na rozwój lokalnego rynku przedsiębiorców, gdyż w zasadzie każde przedsięwzięcie realizowane przez Miasto, określone w budżecie miasta i wieloletnim planie finansowym, „ma lub może mieć pozytywne przełożenie na rozwój przedsiębiorczości”.

[Dowód: akta kontroli str. 595-596; 736; 739; 781; 866-867; 972; 1200-1201]

Spśród szeregu zadań realizowanych w Gminie, Prezydent wskazał na trzy najważniejsze, których realizacja przypadła na lata 2014 – 2015 i mogła pośrednio lub bezpośrednio wpływać na poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Do nich należały ww.: „Przebudowa infrastruktury towarzyszącej w związku z budową ronda w rejonie skrzyżowania ulic Śląskiej i Tunkla” (2014 r.) o wartości 400 tys. zł, „Przebudowa ulicy Kubiny” (2014 r. – 2015 r.) o wartości 2.273 tys. zł i „Przebudowa ulicy Chorzowskiej w Świętochłowicach na odcinku od skrzyżowania z ulicą Bieszczadzką do granic miasta Chorzowa” (2015 r.) o wartości 1.588 tys. zł. Wydatki poniesione na ich realizację ww. stanowiły odpowiednio 1,9% w 2014 r. i 10,1% w 2015 r. planu wydatków inwestycyjnych Gminy po zmianach.

[dowód: akta kontroli str. 736; 739; 867; 1221-1222]

Na realizację inwestycji w zakresie rozwoju przedsiębiorczości aktywnie pozyskiwano środki zewnętrzne. Z przedsięwzięć realizowanych w okresie objętym kontrolą, Gmina wskazała na siedem⁶⁴, których rozpoczęcie może mieć pośrednio lub bezpośrednio największy wpływ na rozwój przedsiębiorczości. Ich koszt całkowity, po zakończeniu ich realizacji wyniesie 15.186 tys. zł, z czego refundacja środków pochodzących z Regionalnego Programu Rozwoju Województwa Śląskiego osiągnie 12.572 tys. zł, a pozostałe 2.614 tys. zł obciążą budżet Gminy, jako wkład własny do projektów. Na realizację siedmiu wieloletnich inwestycji, w okresie od stycznia 2014 r. do 31 maja 2017 r. wydano 12.831 tys. zł, a źródłem sfinansowania ww. wydatków był budżet Gminy, z którego zaangażowano w ww. okresie łącznie 8.241 tys. zł, a pozostałe 4.590 tys. zł pochodziły z RPOWSL i stanowiły rozliczenie wykonanych robót z 2014 r.

[dowód: akta kontroli str. 866-867]

⁶⁴ (1) Obsługa komunikacyjna terenów przemysłowych usytuowanych przy ul. Zielonej w dzielnicy Zgoda w Świętochłowicach, (2) Obsługa komunikacyjna terenów przemysłowych po południowej stronie DTŚ, (3) „Świętochłowice. Bliżej niż myślisz” – promocja terenów inwestycyjnych miasta, (4) Przebudowa ulicy Kubiny w Świętochłowicach, (5) Przebudowa ulicy Brzozowej w Świętochłowicach, (6) Przebudowa i remont Alei Parkowej w Świętochłowicach, (7) Przebudowa ulicy Chorzowskiej w Świętochłowicach od skrzyżowania z ulicą Bieszczadzką do granicy z Miastem Chorzów.

3.5. Analiza wskaźników i danych dotyczących rozwoju gospodarczego Gminy za lata 2013-2016 wykazała m.in., że:

- zmniejszył się poziom bezrobocia (z 7,6% w 2013 r. do 3,9% w 2016 r.),
- w latach objętych kontrolą w każdym roku następował przyrost „netto⁶⁵” przedsiębiorstw (z 37 w 2013 r. do 49 w 2016 r.),
- rokrocznie wzrastały dochody własne Gminy w przeliczeniu na mieszkańca (od 1,8 tys. zł w 2013 r. do 2,1 tys. zł w 2016 r.).

[dowód: akta kontroli str. 399]

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK, podejmowane przez Gminę działania w zakresie wspierania i rozwoju przedsiębiorczości w okresie objętym kontrolą, w tym inwestycje w infrastrukturę Gminy przyniosły efekty rzeczowe, m.in. w postaci budowy lub przebudowy infrastruktury drogowej. W ramach działalności PUP prowadzono aktywizację zawodową, a poprzez system dotacji udzielanych przez PUP na podjęcie działalności gospodarczej ze wsparcia korzystali początkujący przedsiębiorcy. Spadł poziom bezrobocia i wzrosła liczba nowo zarejestrowanych podmiotów.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁶, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 13 października 2017 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler nadzorujący
Gabriela Tutak
Doradca ekonomiczny**

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach

z up. Mariusz Marquardt
WICEDYREKTOR

⁶⁵ Tj. różnica między podmiotami zarejestrowanymi i wyrejestrowanymi wg danych CEDiDG

⁶⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, zwana dalej „ustawą o NIK”

